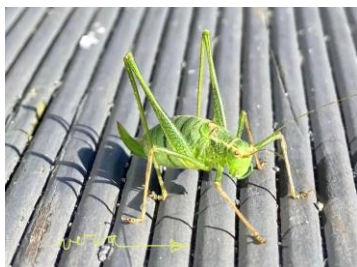

30 juni 2022

*Sta oog in oog met een wesp, mug
of sprinkhaan! Tientallen
metersgrote insecten – die bewegen
en geluid maken – verwelkomen jou
in hun wereld. Vraag jezelf eens af,
zijn zij ook welkom in jouw wereld?.*

Klyster nieuwsbrief

Beste nieuwsbrieflezer,

De helft van 2022 is alweer om. Jullie wisten De Klyster heel goed te vinden, want $\pm$ 8.700 keer gingen leerlingen met één van onze natuurgidsen op pad, of kwamen ze bij jullie in de klas. In deze laatste nieuwsbrief nog een paar tips. Een hele fijne zomervakantie en tot september.

Namens het klysterteam, Marjolein Staal

Giga Insecta

Sluit het schooljaar af met een uniek avontuur tussen metersgrote insecten in Park Vijversburg te Tytsjerk. Twintig reuze insecten zijn het park ingevlogen.

Stap met je leerlingen in de wondere insectenwereld en sta oog in oog met de meest bijzondere beestjes. Voor alle leeftijden.

Van 3 juli tot 14 augustus iedere dag open. Meer info klik [hier](#).

De fruittoer is mei mooglik
makke troch JOGG-gemeentes
Dantumadiel en Noardeast-
Fryslân, Taalplan 2023, Omrop
Fryslân

Reminder: TjitsFloch Fruit Toer

Der binne noch plakjes frij! Tjits komt op skoalle mei fruitpakket en gitaar.

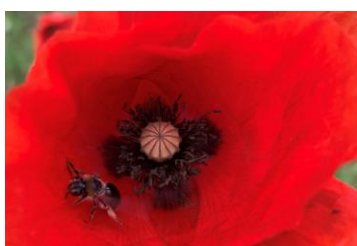
Fleurige aksje fan 20 minuten. Kostet neat. Opjaan kin fia dizze [link](#).

Doebblad in het Grasveld

Ga even 10 minuutjes naar buiten met je leerlingen met dit leuke doebblad.

Kinderen leren over veel voorkomende plantjes (zie bijlage).

DOEBBLAD

IN HET GRASVELD

1. Leg een hoepel op het gras. Kijk nu goed in de hoepel.
Zijn alle plantjes even hoog? ☐ ja ☐ nee
2. Zie je planten met bloemen? ☐ ja ☐ nee
3. Welke kleuren zie je het meest?
Ik zie en
4. Welke bloem zie je het meest?
Tekens die bloem zo goed mogelijk na!
5. Groeit er ook mos tussen het gras? ☐ ja ☐ nee
6. Ontdek je ook beestjes in de hoepel?
Tekens er één in het vak! ☐ ja ☐ nee
7. Zie je een vlinder bij de bloemen? ☐ ja ☐ nee
8. Vliegen er bijen? ☐ ja ☐ nee
9. Groeien deze plantjes in de hoepel?
Als je ze ziet, kleur ze dan!
10. Skriu de Fryske nammen derby.
Kies út: koweblomke - hynstebloem -
tongerbloemke - hûnetonge - tûnerf
- leppeltsjedief

PAARDEBLOEM

WEEGBREE

VOGELMUUR

HONDSDRAF

MADDELIEFJE

HERDERSTASJE

Lauwers, lauwers, mooi lauwerszee

Waar is dei mooie tied toch bleven

Lauwers, lauwers, mooi lauwerszee

Dat vizzers nog voeren op de
lauwerszee

Terugblik 1^e semester 2022

Het 1^e semester zit er op en $\pm$ 8.700 keer gingen leerlingen met De Klyster op pad. Hoe leerlingen het hebben ervaren? Hieronder een paar foto's die meer zeggen dan duizend woorden.

Fisken op Raais

Een echte beleefexcursie met als hoofdthema: zoet en zout. **Klystergids Xantha** ging met leerlingen diertjes vangen in het zoete Lauwersmeer en in de zoute Waddenzee.

Zijn er ook diertjes die zich zowel in zoet als zout water thuis voelen? Hoe komen ze aan de andere kant van de dijk?

Op de foto een leerling die de vangst zorgvuldig determineert.

Boer wat zeg je van mijn kippen,
boer wat zeg je van mijn haan.

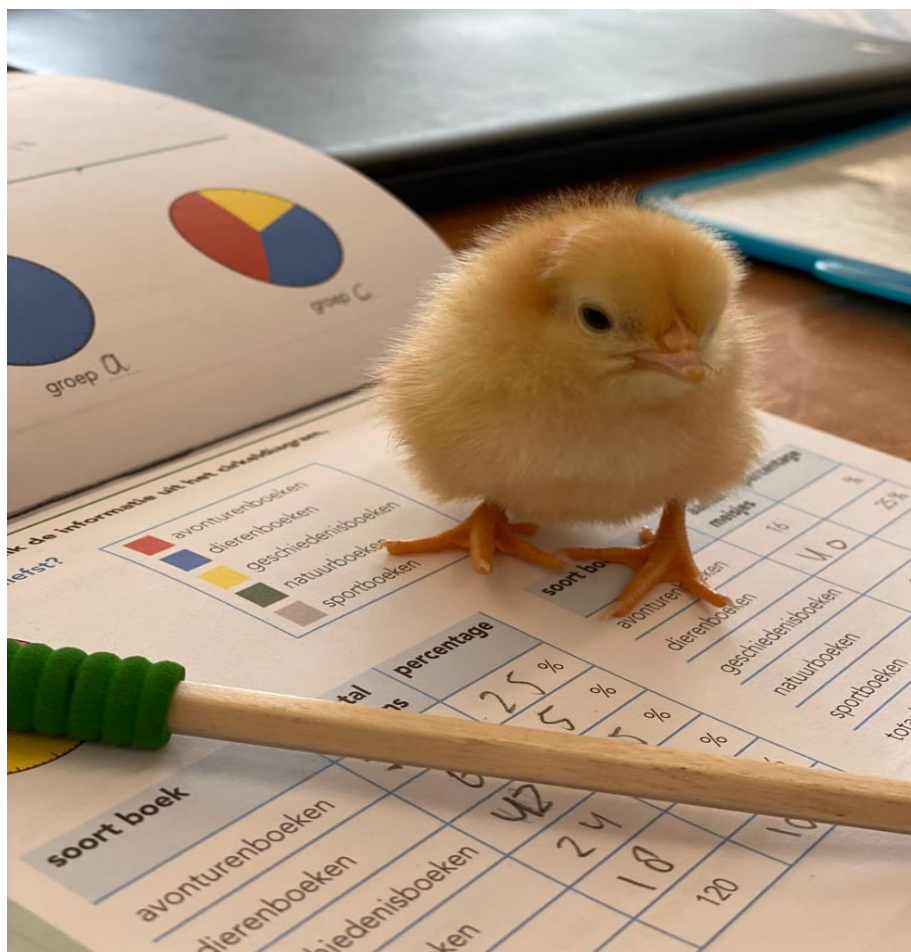
Hebben ze dan geen mooie
veren, of staat jou de kleur niet
aan.

Een feest deze projecten!

Kuikentjes in de Klas

Op 9 scholen stond een broedmachine. **Klystervrijwilliger Wytze** begeleidde dit project van A tot Z.

Bij CBS De Sprankeling doen de pykje overal aan mee!

Dieren in de Klas

Wat komt er kijken bij het verzorgen van dieren als konijnen, kippen en duiven? **Klystervrijwilligers Arie en Jan** trokken met dieren langs de scholen.

Het Wad is uniek, grote delen vallen droog bij laagwater. Dat brengt een unieke flora en fauna met zich mee.

Wad Werelderfgoed excursies

Een paar honderd kinderen hebben onder leiding van **klystergidsen Olga, Annemarie, Peer, Jentje, Mirja en Xantha** genoten van hun achtertuin, het Wad.

Wadschatten zoeken, baggeren door het slik, en de wind door je haren.

Voordat de gidsen de eerste keer op pad gingen vond een verkenningstocht plaats. Ieder jaar ligt het Wad er weer anders bij.

V.l.n.r. NME-coördinator Eline, en klystergidsen Olga, Annemarie en Xantha op verkenningstocht bij Moddergat.

Bijen zijn belangrijk voor de biodiversiteit en bestuiving van onze gewassen.

Hommelproject

Op 14 scholen logeerde een hommenvolk. Kinderen deden onderzoek naar biodiversiteit en hommels en gaven advies voor inrichting schoolplein.

Kleuteruitje Molkwei

Kleuters leerden door de voorstelling Molkwei en het Kalfjespad bij de boer op het erf, waar de melk vandaan komt.

.....en verder hadden we nog: Flessenpost, Kikkerdril, Zwerfafvalactie, Zaaïen, Natuuravontuur, Vroege Voorjaarswandeling en de Maskerbijbende.

Tot de volgende Nieuwsbrief!

COLOFON

De Klyster is het intergemeentelijk NME-centrum voor natuur en duurzaamheidseducatie voor het basisonderwijs in Noardeast-Fryslân en Dantumadiel

Doniaweg 95b, 9104 GK Damwâld, Algemeen nummer De Klyster 06 44 08 50 63
info@klyster.nl - www.klyster.nl

Teamleider en NME-coördinator: Marjolein Staal – **Energiecoach:** Fernanda de Zwart – **NME-coördinator:** Eline van den Nieuwenhof – **Natuurfoto's:** Hans Menninga, Dorris Wijmenga en klysterarchief

Vrijwilligers 2022

Betty Kooistra, Tineke Feenstra, Jurjen Bylsma, Annemarie van der Molen, Olga Baggelaar, Bianca van Tielen, Jan Rietberg, Hilda Buursma, Bertus Volbeda, Hessie Rozenberg, Wannes Lely, Wytze Postma, Jordan van der Maas, Arie Hagedoorn, Jentje Zaal

Projectmedewerkers 2022

Jan Tiede Bouma, Pyke Kroes, Xantha Doevendans, Mirja Brandorff, Peer Zaal, Joanneke Romkema, Yvonne de Beer, **Update leskisten 2022**
 Geertruida van Assen, Maaike van der Ploeg, Babs Wijnstra, Sarah Baert, Melissa van der Molen, Joke Stapensea, Marin Kuipers

Samenwerkingspartners 2022

IVN natuureducatie, Verenging Gemeenten voor Duurzame Ontwikkelingen GDO, Fryske Gea, Staatsbosbeheer, Om de Dobben, DikGroen, PKV Frisia, Vereniging Noardlike Fryske Wâlden, NDE Pingo & Pet, NME De Naturij, NME Groen Doen, Natuurmuseum Friesland, Museum 't Fiskershúske, Walhallab, Stichting De Beweging, Stichting 't Landje Dokkum, Zadenbibliotheek Nederland, JOGG

Bestuur Freonen fan De Klyster:

Bertus Mulder, Durk Holwerda, Oege Jan Leegstra, Sippy Tigchelaar, Thom Feddema

Comité van aanbeveling

Syb van der Ploeg, Johan de Jong, Nynke Rixt Jukema, Sippy Tigchelaar, Henk Kroes

Ambtenaren gemeenten:

Korien Boerema, Berend Jan Kram

Portefeuillehouders:

Wethouder Aant Jelle Soepboer Noardeast-Fryslân en wethouder Gerben Wiersma Dantumadiel

Geen nieuwsbrief meer ontvangen? Mail uw naam en mailadres naar info@klyster.nl